Η ΦΥΣΙΣ

ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΙΚΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

ΜΕΤ' ΕΙΚΟΝΩΝ

ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ—ΘΕΤΙΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΑΙ—ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΑ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ	ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΕΚΔΟΤΗΣ	ΓΡΑΦΕΙΑ
Εσωτερικοῦ φρ. 12.—Ἐξωτερικοῦ φρ. 15.	ΦΡ. ΠΡΙΝΤΕΖΗΣ	Ὁδὸς Μαυρομιχάλη φρ. 16α Ἐναντι Ἀστυνομείου

ΕΤΟΣ Δ. ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β. ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΤΗι 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1900 ΑΡΙΘ. 27.

ΤΟ ΝΕΟΝ ΕΤΟΣ

Τὸ νέον ἔτος μᾶς δίδει νέαν ζωήν. Τὸ νέον ἔτος μᾶς παρέχει νέας ἐλπίδας. Τὸ νέον ἔτος μᾶς δωρεῖ νέας τέρψεις καὶ ἀντικείμενα.

Διὰ τοῦτο ἀνέκαθεν ἡ πρώτη ἡμέρα τοῦ νέου ἔτους ἐλατρεύθη καὶ ἠγαπήθη, διότι ἐθεωρήθη μία τῶν εὐτυχεστέρων ἐποχῶν τοῦ ἀνθρωπίνου βίου. Μᾶς δίδει νέαν ζωὴν ἠθικῶς καὶ ὑλικῶς, διότι τὸ μὲν σῶμα φυσικῶς ἀναπτύσσεται, τὸ δὲ πνεῦμα πλουτίζεται μὲ πλείονάς γνώσεις καὶ περισσοτέραν πεῖραν τῶν ἐγκοσμίων πραγμάτων· ἑπομένως εἰσερχόμεθα εἰς τὸ νέον ἔτος μὲ νέαν δύναμιν, νέον σθένος καὶ νέας διαθέσεις. Μᾶς παρέχει νέας ἐλπίδας, διότι ἐξαντλήσαντες καθ' ὅλον τὸ διαρεῦσαν διάστημα ἀπάσας ἡμῶν τὰς ἐλπίδας πρὸς καλλιτέρευσιν τοῦ βίου μας καὶ μὴ εὐτυχήσαντες ἐν τούτῳ, προσδοκῶμεν ἐκ τοῦ νέου νὰ βελτιώσωμεν τὴν ἀτυχῆ ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ ὑπαρξίν μας. Μᾶς δωρεῖ δὲ νέας τέρψεις καὶ ἀντικείμενα, διότι ἐπεκράτησεν ἔθος κατὰ τὴν εὐέλπιδα ταύτην ἡμέραν νὰ διαχυνώμεθα εἰς χαρὰς καὶ διασκεδάσεις, εἰς σπατάλην καὶ φαγοποσίαν, εἰς ἀγορὰν καὶ προμήθειαν ποικίλων χρειοδῶν τοῦ βίου μας καὶ ἐπὶ πλέον εἰς φιλοδωρήσεις καὶ φιλικὰς παροχάς.

Κατὰ τὴν ἡμέραν λοιπὸν ταύτην, ἣν πάντες οἱ λαοὶ τῆς ὑφηλίου σέβωνται καὶ ἀγαπῶσιν, ἀφίνομεν τὰς παλαιὰς κακὰς ἕξεις καὶ ἀσπαζόμεθα νέας. Ἕκαστος φιλοτιμεῖται, ὅπως κάλλιον δύναται, νὰ δεχθῇ ἠθικῶς ἀνώτερος ἑαυτοῦ καὶ πάντα τὰ βαλάντια κατὰ τὴν εὐχυχῆ ταύτην ἡμέραν διαστέλλονται οὐσιωδῶς. Εἶναι ἡ μόνη ἡμέρα ἥτις δὲν ἔχει διακρίσεις ἀνθρωπισμοῦ καὶ πάντες, οἱ τε πτωχοὶ καὶ οἱ πλούσιοι εἶναι ἴσοι ἠθικῶς, διότι ἡ πρώτη αὕτη ἡμέρα θὰ κρίνῃ τὴν τύχην ἑνὸς ἑκάστου. Καὶ βεβαίως, κατὰ τὸ εἰσερχόμενον τοῦ νέον ἔτος πόσοι πτωχοὶ θὰ θησαυρίσωσι καὶ πόσοι πλούσιοι θὰ γίνωσιν πτωχοί; πόσοι ὑπερηφανοι θὰ ταπεινωθῶσι καὶ πόσοι ταπεινοὶ θὰ ὑψωθῶσι; Πόσοι ἐπιχειρηματίαι καὶ κερδοσκόποι θὰ σαρωθῶσιν ὑπὸ τοῦ χάρου καὶ πόσοι θὰ προικισθῶσιν ὑπὸ νέας ζωῆς;

Τὸ πεπρωμένον ἀφαιρεῖ ἀπὸ τοῦ ἑνὸς ὅ,τι τὸ πλεονάζει καὶ οὗτινος δὲν εἶναι ἄξιος νὰ κάμῃ χρῆσιν καλήν, δίδει δὲ καὶ δωρεῖ εἰς τὸν ἕτερον ὅ,τι δὲν ἔχει καὶ εἶναι ἱκανὸς νὰ χρησιμοποιήσῃ πρὸς ὄφελος τοῦ γενικοῦ καλοῦ.

Τοιοῦτος ὁ κόσμος καὶ ἐπωφεληθῶμεν τῆς διδοκτικωτάτης ταύτης πρώτης ἡμέρας τοῦ ἔτους, ἥτις βεβαίως δὲν ἐτέθη ἀσκόπως ἐν τῷ μέσῳ τῆς ὁταν διοδρομίας μας.

Ἂν δὲν ὑπῆρχε δὲ ἔτος καὶ πρώτη τοῦ ἔτους ἡμέρα, τί θὰ ἐγένενο; Ὁ κόσμος θὰ ἦτο πολὺ διαφορετικός. Ὁ χρόνος θ' ἀπετέλει μίαν διαρκεῖ περίοδον, ἀρχομένην ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς γεννήσεώς μας καὶ λήγουσαν τὴν ἡμέραν τοῦ θανάτου μας. Ἐλπίδες, νέα ζωὴ καὶ νέαι τέρψεις καὶ διασκεδάσεις θὰ ἐλογίζοντο ὡς αἱ κοιναὶ ἡμέραι καὶ οὐδεμία μεταβολὴ ἐν τῷ βίῳ μας θὰ ἐπήρχετο νὰ μᾶς ἐνθαρρύνῃ εἰς τὴν βελτίωσιν τοῦ ἀσθενικοῦ μέρους μας. Τὸ πᾶν θὰ ἦτο κοινὸν ζοφῶδες καὶ ἴσως πάρα πολὺ κτηνῶδες.

Αἱ δὲ συνήθεις εὐχαὶ τοῦ νέου ἔτους θὰ ἔλειπον καὶ αὐταί, ὅπως θὰ ἔλειπε καὶ ἡ πραγματικότης.

Ἀφοῦ δὲ πρώτη τοῦ ἔτους ὑπάρχει καὶ εὐέλπιδες ἤδη εἰσερχόμεθα εἰς αὐτό, ἐπιτραπήτω νὰ εὐχηθῶμεν καὶ ἡμεῖς τοῖς ἀγαπητοῖς ἀναγνώσταις ἡμῶν, εὐτυχές, δλβιον καὶ εὐδαίμον τὸ νέον ἔτος 1900.

Ἡ Διεύθυνσις

Ο ΧΡΥΣΟΥΣ ΣΤΑΥΡΟΣ

(Μητρικὴ ἀνάμνησις)

Εὑρισκόμεθα εἰς τὰς τελευταίας ἡμέρας τοῦ φθινοπώρου, ὁ χειμὼν προχωρεῖ γιγαντιαίοις βήμασι, ξηρὰ φύλλα καλύπτουν τὸ ἔδαφος καὶ αἱ κορυφαὶ τῶν ὀρέων εἶσιν κατάλευκοι ἐκ τῆς χιόνος. Πόσον εἶναι δυστυχέστερον τὸ ὀρ-

φανὸν κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην, καὶ μεθ' ὁποίας ἀνυπομονησίας ἀναμένει τὴν ἐπάνοδον τοῦ ἔαρος!!!

Ἡμέραν τινὰ κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ χιὼν ἔπιπτεν εἰς μεγάλας νιφάδας καὶ τὸ ψῦχος ἦτο δριμύτατον, εἰς μίαν οἰκίαν εὑρίσκετο μία χήρα μετὰ τριῶν ὀρφανῶν της.

Πρὸ τοῦ θανάτου τοῦ πατρὸς ἡ οἰκογένεια εὑρίσκετο εἰς εὐπορίαν, ἀλλ' ἔκτοτε ὅλα μετεβλήθησαν εἰς τὴν οἰκίαν ταύτην καὶ ἡ δυστυχὴς μήτηρ εἰργάζετο ὅπως κερδίσῃ τὸν καθημερινὸν ἄρτον τῶν τέκνων της. Ἐν τούτοις ἔφθασεν ἡ ἡμέρα καθ' ἣν ἡ ἀτυχὴς δὲν ἠδύνατο πλέον νὰ ἐργασθῇ καὶ τὰ ὀρφανά της ἀνήλικα ὄντα, δὲν ἠδύναντο ἐπίσης νὰ ἐργασθῶσιν, ἑπομένως ἡ πεῖνα ἔλσβε χώραν εἰς τὴν οἰκίαν των. Ἡ μήτηρ ἀπελπισθεῖσα εἶπεν: δυστυχῆ μικρὰ ἰδοῦ σεῖς, ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ πατρός σας ἐστερημμένα τοῦ παντὸς καὶ τοῦ ἄρτου ἀκόμη, τί μέλλετε νὰ γίνητε; Δέν μοὶ ἀπομένει ἡ ἡ τελευταία ἀνάμνησις τῆς καλῆς μου μητρός, εἰς χρυσοῦς σταυρός, τὸν ὁποῖον ἡ ἰδία μοῦ ἔθεσεν εἰς τὸν λαιμὸν κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ θανάτου της. Λαβοῦσα δὲ τὸν σταυρὸν ἀνὰ χεῖρας καὶ πνιγομένη ὑπὸ δακρύων, γλυκεῖα ἀνάμνησις τῆς μητρός μου ἀνεφώνησε, πέπρωται ὅθεν νὰ σὲ ἀποχωρισθῶ! δὲν θὰ σὲ ἔχω πλέον ἀνὰ χεῖρας, ἀλλ' ὁ νοῦς μου θὰ στρέφεται πάντοτε πρός σε.

Ἔλαβε τὴν ὁδὸν τὴν ἀγουσαν εἰς τὸ χρυσοχοεῖον. Φθάσασα εἰς τὸ ἐργαστήριον ἠύρεν ἐκεῖ ἐκτὸς τοῦ χρυσοχόου καὶ ἕτερον ἄνθρωπον περιτετυλιγμένον εἰς τὸν μανδύαν του, τοῦ ὁποίου ἡ μορφὴ ἐξέφραζε τὴν ἀγαθότητα καὶ τὴν γλυκύτητα.

Ἡ γυνὴ ἔδωσε τὸν σταυρὸν εἰς τὸν χρυσοχόον, ἀλλὰ πικρὸν δάκρυ ἐπλημμύρησεν τὰς παρειάς της. Οὗτος λαβὼν τὸν σταυρόν, χωρὶς οὐδόλως νὰ προσέξῃ ἐνεχείρησεν εἰς τὴν χήραν μερικὰ χρυσὰ νομίσματα. Ὁ παρὼν καὶ ἄγνωστος ἠκολούθησε καὶ τὰ ἐλάχιστα κινήματα τῆς γυναικός, χωρὶς νὰ φανερωθῇ ποσῶς. Αὕτη λαβοῦσα τὰ νομίσματα διηυθύνθη πρὸς τὸν ἀρτοπώλειον καὶ ἠγόρασεν ἄρτον διὰ τὰ ὀρφανά της. Λογιζομένη εὐτυχὴς ἰδοῦσα ὅτι εἶχε χρήματα ὅπως διέλθῃ μερικὰς ἡμέρας ἐλησμόνησε πρὸς στιγμὴν τὴν τύχην της. Ἀλλὰ μετ' οὐ πολὺ ἐνθυμηθεῖσα τὸν σταυρὸν ἀνεφώνησε:

«Ἀλλοίμονον μήτηρ μου, ἐπιώρκησα εἰς τὸν λόγον σου».

Ἄφνης ὁ κώδων τῆς θύρας ἀνήγγειλε τὴν ἀφιξίν τινος ἀνοίξασα ἐφάνη ἐνώπιόν της ὁ ἴδιος ἄνθρωπος ὅστις ἦτο ἐκτὸς τοῦ χρυσοχοείου. Ὁ ἀγαθὸς ἄνθρωπος τῆς ἐνεχείρησε τὸν σταυρὸν λέγων «λάβετε τὸν σταυρὸν ὅνπερ ἐπωλήσατε τὸν ἠγόρασα ἵνα σᾶς τὸν ἐπαναφέρω, Ἀπερίγραπτος ἦτο ἡ συγκίνησις τῆς ἀτυχοῦς κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην! Εὐχαριστῶ σας, Κύριε εἶπεν ἐννοήσατε ἴσως τὸν πόνον ὃν ἠσθάνθην δίδουσα αὐτόν. Ὁ σταυρὸς οὗτος εἶναι ἡ τελευταία οὐσία τῆς μητρός μου, τὸν ἐκράτησα μέχρι σήμερον, ἀλλὰ δὲν ἠδυνήθην πλέον νὰ τηρήσω τὴν ἐντολήν της. Καὶ ἐγὼ ἐπεῖπεν ὁ ἄγνωστος ἐπίστευσα νὰ τηρήσω τὸν λόγον τῆς μητρός μου, ἤτοι νὰ ἀγαπῶ καὶ νὰ ὑποστηρίζω χήρας καὶ ὀρφανά. Καὶ ἀνεχώρησεν ἀφίνων εἰς τὴν μητέραν ἐκτὸς τοῦ σταυροῦ καὶ ἑτέραν μικρὰν ποσότητα χρημάτων.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 9)21 Δεκεμβρίου 1899.

(Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ)

ΑΘΗΝΑ ΒΛΑΣΣΟΠΟΥΛΟΥ

ΤΟ ΩΡΟΛΟΓΙΟΝ

Μικρὰ παρισινὴ κωμῳδία εἰς τρεῖς πράξεις.

ΠΡΟΣΩΠΑ: Ὁ Γουρδῆς, καλῶς θωμῳδὸς 60 ἐτῶν. Ἡ Πομπονέτα, νέα θωμῳδός, 25 ἐτῶν.

ΠΡΑΞΙΣ ΠΡΩΤΗ

Εἰς τὸ βουλεβάρτον τῶν Ἰταλῶν περὶ τὴν 9 ὥραν τῆς νυκτός. Ὁ Γουρδῆς ἐξέρχεται ἐκ τοῦ ἑστιατορίου εὔθυμος καὶ προχωρεῖ ἄδων χαμηλοφώνως μὲ τὸν φίλον ὀλίγον πρὸς τὰ ὀπίσθεν. Πρὸ αὐτοῦ βαδίζει ἐλαφρῶς καὶ βιαστικῶς ἡ Πομπονέτη, οὐδαμῶς προσέχουσα εἰς αὐτόν.

Ὁ Γουρδῆς μόλις τὴν βλέπει, διακόπτει τὸ ἆσμα, τὴν πλησιάζει, τὴν παρατηρεῖ εἰς τὸ πρόσωπον καὶ εὑρίσκων αὐτὴν θελκτικήν, τῇ λέγει:

Ὁ Γουρδῆς. Συγγνώμην, δεσποινίς, μοὶ ἐπιτρέπετε νὰ σᾶς συνοδεύσω;

Ἡ Πομπονέτη. Εὐχαριστῶ Κύριε, ὄχι.

Ὁ Γουρδῆς. Μὰ πῶς; δὲν δύναμαι νὰ σᾶς εὐχαριστήσω ἐγώ;

Ἡ Πομπονέτη. Ἀφήσατέ με, Κύριε, σᾶς παρακαλῶ. Κάμνετε λάθος εἰς τὴν διεύθυνσιν καὶ χάνετε τὸν καιρόν σας.

Ὁ Γουρδῆς. (εὐγενῶς) Σᾶς βεβαιῶ, δεσποινίς ὅτι καλῶς διευθύνομαι καὶ αὐταὶ αἱ στιγμαὶ ὅπου χάνω πλησίον σας εἶναι αἱ ὡραιότεραι τῆς ζωῆς μου.

Ἡ Πομπονέτη. Χαίρω διὰ λογαρασμόν σας, Κύριε, ἀλλὰ ἐστώσαν αἱ τελευταῖαι καὶ διαμείνατε μὲ τὴν βραχεῖαν ταύτην ἐντύπωσιν.

Ὁ Γουρδῆς. (μετὰ πικρίας καὶ ἀπελπισίας.) Σκληρά!

Ἡ Πομπονέτη. Πῶς σκληρά! εἶμαι ὑποχρεωμένη νὰ διακινδυνεύσω τὴν θέσιν μου διὰ νὰ σᾶς εὐχαριστήσω; Καὶ μὲ τί δικαίωμα, Κύριε, ἀπαιτεῖτε νὰ κάθημαι νὰ συνομιλῶ μαζί σας; Μήπως σᾶς γνωρίζω διόλου;

Ὁ Γουρδῆς. (ἐπικαλούμενος εἰς ἑαυτὸν τὴν φρόνησιν καὶ τὴν λογικὴν). Μά, μήπως πρὸ τοῦ γνωρισθῆ τις μὲ τινα δὲν πρέπει ν' ἀνταλλάσσουν μερικὰς ὁμιλίας;

Ἡ Πομπονέτη. Σᾶς παρακαλῶ. Κύριε, καὶ δευτέραν φορὰν, ἀφήσατέ με ἥσυχον.

Ὁ Γουρδῆς. Μά, δεσποινίς μὴ μὲ ἀποπέμπετε, δὲν δύναμαι ν' ἀποφασίσω νὰ σᾶς ἀφήσω.

Ἡ Πομπονέτη. Μά, Κύριε μὴν ἐπιμένετε. Πηγαίνω ν' ἀνταμώσω τὸν φίλον μου καὶ ἐὰν μὲ ἔβλεπε μαζί σας θὰ μοῦ ἐπροξενεῖτο κακόν.

Ὁ Γουρδῆς. Μοῦ ἐπιτρέπετε τοὐλάχιστον νὰ σᾶς ἐπανίδω;

Ἡ Πομπονέτη. Ἐὰν θέλῃ ἡ τύχη! θὰ μὲ συναντήσητε καὶ πάλιν. Παιρνῶ πολλάκις ἀπ' ἐδῶ.

Ὁ Γουρδῆς. Ἡ τύχη!.... Θὰ μὲ συναντήσητε, κτλ. αὐτά, Δεσποινίς, εἶναι ἄφρικτα. Δὲν πιάνουν τίποτε.

Ἡ Πομπονέτη. Ὦ, τὸν παμπόνηρον!

Ὁ Γουρδῆς. Pardon, τί εἴπατε;

Ἡ Πομπονέτη. Τίποτε, τίποτε, κάτι ἐσυλλογίσθην.

Ὁ Γουρδῆς. Ὁρίσατέ μοι μίαν συνέντευξιν.

Ἡ Πομπονέτη. Ἀ! θέλετε καὶ συνέντευξιν! λοιπὸν ἔστω, αὔριον βράδυ κατὰ τὴν αὐτὴν ὥραν καὶ εἰς τὴν αὐτὴν θέσιν.

Ὁ Γουρδῆς. Ἀλλὰ θὰ ἔλθῃς, ὁριστικῶς;

Ἡ Πομπονέτη. Δὲν παίζω ποτέ, Κυρὲ, ἀφοῦ σᾶς λέγω, θὰ ἔλθω, χαίρετε (ἀναχωρεῖ).

Ὁ Γουρδῆς. Πόσον βιάζεσθε! Σταθεῖτε μίαν στιγμὴν ἀκόμη (μετὰ μικρὰν σκέψιν). Ἐὰν μοῦ ἐκάμνετε μίαν χάριν, τί καλὴ ὅπου θὰ εἴχαθε... ἀλλὰ θὰ μὲ εἰρωνευθῆτε... δὲν τολμῶ σᾶς τὸ ζητήσω...

Ἡ Πομπονέτη. Τί πρᾶγμα; λέγετε λοιπόν.

Ὁ Γουρδῆς. Διὰ νὰ εἶμαι βέβαιος ὅτι θὰ ἔλθετε εἰς τὸ ραντεβοῦ, ἤθελα... ἤθελα... ἄχ ἐντρέπομαι...

Ἡ Πομπονέτη. Τί πρᾶγμα; λέγετε λοιπὸν γρήγορα.

Ὁ Γουρδῆς. Νὰ ἤθελα ἕν ἐνέχειρον.

Ἡ Πομπονέτη. (γελῶσα παρασταικῶς). Τί ἰδιόρυθμος ὅπου εἶναι! Κύριε, δὲν εἴσθε ἀπὸ τοὺς συνήθεις ἄνδρας, φαίνεται ἔχεται μεγάλην πεῖραν τοῦ κόσμου. Ἀλλὰ τί νὰ σᾶς δώσω ὡς ἐνέχειρον; δὲν ἔχω (ζητεῖ εἰς τὸ θυλάκιόν της) Ἄ, ἰδού, εὗρον μικρὸν τι ἀντικείμενον, μίαν πεντάραν τρυπημένην, λάβετέ την, τὴν θέλετε;

Ὁ Γουρδῆς. Μίαν πεντάραν;... Καλῶς, δὲν πειράζει, ἀλλὰ θὰ ἔλθετε λοιπὸν ὡρισμένως νὰ τὴν λάβετε;

Ἡ Πομπονέτη. Μένετε ἥσυχος, φυλάττω πολὺ τὸν λόγον μου· λοιπόν, ὑγειαίνετε, φεύγω, εἶμαι πολὺ βιαστική, ἐς αὔριον.

Ὁ Γουρδῆς. (Λαμβάνων καὶ σφίγγων ἰσχυρῶς τὴν χεῖρα τῆς). Ἐς αὔριον, ἀγγελέ μου, εἰς τὰς ἐννέα καὶ ἡμίσειαν εἰς τὴν γωνίαν τοῦ δρόμου αὐτοῦ!

ΠΡΑΞΙΣ ΔΕΥΤΕΡΑ

(Τὴν ἐπαύριον τὸ ἑσπέρας εἰς τὸ ὑποδειχθὲν μέρος).

Ὁ Γουρδῆς ἀνησυχῶν ἐπὶ τῇ βραδύτητι αἰφνιδίως ἐντείνει τὸ βλέμμα καὶ μειδιᾷ. Ἔρχεται ἡ Πομπονέτη καὶ σπεύδει πρὸς αὐτήν.

Ὁ Γουρδῆς. Καλησπέρα, δεσποινίς, ὦ πόσον εἶμαι εὐτυχής! Ἐὰν εἴξευρες...

Ἡ Πομπονέτη. Μὴ χαίρεσαι τόσον πολύ.

Ὁ Γουρδῆς. Τί τρέχει πάλιν; Διατί;

Ἡ Πομπονέτη. Ἐ πρώτοις, δόσε μου πίσω τὴν πεντάρα μου.

Ὁ Γουρδῆς. Ἰδού, δεσποινίς, λάβε την, ἀλλὰ εἰπέ μοι, τί τρέχει λοιπόν;

Ἡ Πομπονέτη. Τίποτε σοβαρόν. Μὴ θυμόνεις τόσον, δὲν ἀξίζει τὸν κόπον... Νά, ἐὰν ἔχομεν τύχη, αὐτὸ συμβαίνει. Καὶ ἀπόψε δὲν εἰμπορῶ νὰ ἔλθω μαζύ σου, ὁ φίλος μου μὲ περιμένει.

Ὁ Γουρδῆς. Ὦ! τί διάβολο ξουράφη εἶναι αὐτὸς ὁ φίλος σου. Τὸν ἀτιμον...

Ἡ Πομπονέτη. Ἄ, μὴ τὸν βρίζεις. Αὔριον θὰ εἶμαι ἐλευθέρα καὶ ἂν θέλῃς ἔρχομαι.

Ὁ Γουρδῆς. (μετὰ θυμοῦ) Ὅπως ἀγαπᾷς.

Ἡ Πομπονέτη. Ἄ, κατάλαβα, δὲν θὰ ἔλθῃς καὶ καλὰ θὰ κάμῃς νὰ μαῦ τὸ πῇς καθαρά.

Ὁ Γουρδῆς. Θὰ ἔλθω, ἀφοῦ σοῦ λέγω.

Ἡ Πομπονέτη. Δὲν ἔχω ἐμπιστοσύνην καὶ θέλω νὰ μοῦ δώσῃς ἕνα ἐνέχυρον καὶ σὺ τώρα.

Ὁ Γουρδῆς. (μετ' εὐχαριστήσεως). Μάλιστα, ἀμέσως (ἀναζητεῖ) Ἄ, ἰδού, μία σπιρτοθήκη.

Ἡ Πομπονέτη Τί; αὐτὸ δὲν ἔχει καμμίαν ἀξίαν καὶ θὰ μὲ γελάσῃς, θὰ τὴν ἀφήσῃς καὶ δὲν θὰ ἔλθῃς.

Ὁ Γουρδῆς. Θέλεις τότε τὸ ὡρολόγιόν μου; κωστίζει 150 φρ Πιστεύω τώρα νὰ μὴ σὲ γελάσω.

Ἡ Πομπονέτη. Ἄ μάλιστα, τὸ δέχομαι· (τὸ λαμβάνει) λοιπὸν χαῖρε, αὔριον εἰς τὴν αὐτὴν θέσιν καὶ κατὰ τὴν αὐτὴν ὥραν. Σύμφωνα;

Ὁ Γουρδῆς. Συμφωνότατα.

Ἡ Πομπονέτη. Λοιπόν, Κύριέ μου, au revoir.

Ὁ Γουρδῆς. Au revoir, δεσποινίς. Καὶ λαμβάνει τὴν χεῖρα της, ἣν κατασπάζεται ἐπανειλημμένως).

ΠΡΑΞΙΣ ΤΡΙΤΗ

(Τὴν ἐπαύριον τὸ ἑσπέρας εἰς τὸ αὐτὸ μέρος).

Ὁ Γουρδῆς. (μόνος) Τὸ διαβολοκόριτσο! μ' ἐγίλασε ἐμένα! τὸ γύρο μαθημένο εἰς αὐταῖς τῆς βρωμοδουλειαῖς! νὰ μιὰ ὥρα ὅπου περιμένω σὰν τὸ βλάκα! Ἀχ! καλὰ νὰ τὴν πάθω. Τὸ κρασί μοῦ τἄφτιασα αὐτά. Ἀλλὰ ἂς περιμένω ἀκόμη...

(ἀκόμη περιμένει) **Φρίκ.**

Ο ΠΑΛΑΙΟΣ ΦΙΛΟΣ ΜΟΥ

Εἰσερχομένου τοῦ κυρίου Θεοδώρου Ποκ... ἐν τῇ οἰκίᾳ του παρετήρησε πλησίον τῆς θύρας, παλαιόν τινα φίλον καὶ συμμαθητήν του, ὃν ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν δὲν εἶχεν ἰδεῖ.

— Μπᾶ, σὺ εἶσαι Περικλῆ τῷ λέγει, μ' ἐπερίμενες;.... καὶ ἤξευρες ὅτι ἐκαθήμην ἐδῶ;

— Ναί.... ἢ μᾶλλον ὄχι, τῷ ἀπήντησεν ἐκεῖνος, ἤμουν περαστικὸς καὶ ἐσταμάτησα.

Ἔλα, μὴ προσποιεῖσαι εἰς ἐμέ, ξεύρω μὲ ἐπερίμενες. Σοῦ εἶπον φαίνεται ὅτι ἡ τύχη ἐκαλιτέρευσεν, ὅτι ζῶ κάπως ἀρχοντικά, καὶ ἦλθες νὰ μὲ εὕρῃς. Ἔλα πάρε τὸ πεντόφραγκο πάλιν καὶ μπαλώσου....

— Εὐχαριστῶ, σὰν νὰ τὸ κατάλαβες!

— Καὶ τί ἐργασίαν κάμνεις τώρα;

— Τίποτε. Κάποτε ἀντιγράφω, κάποτε γράφω δι' ἐφημερίδας καὶ κάποτε πουλῶ διαφόρους φαντασίας.

— Ἔρχεσαι νὰ φάγωμεν μαζύ;

— Δὲν ἔχω παρουσιαστικὸν διὰ γεῦμα.

— Δὲν σημαίνει τοῦτο μαζύ μου. Θὰ σὲ συστήσω εἰς τὴν γυναῖκα μου καὶ ἴσως καὶ κάμω καὶ μίαν καλὴν πρότασιν, ἤτις σὲ ἐνδιαφέρει.

Εἰσῆλθον ἡμοῦ εἰς τὴν οἰκίαν. Ἡ κυρία Ποκ... ἔτυχε μόνον ἐξ ἀποῆς τὸν Περικλῆν, περὶ οὗ κάποτε ὁ σύζυγός της τῇ εἶχεν ἀναφέρει διηγούμενος τὰ τῆς νεότητός του περιστατικά. Συνεπῶς τὸν ἐδέχθη φιλοφρόνως μὲν ἀλλὰ οὐχὶ καὶ τόσον φιλικῶς ἕνεκα τῆς πτωχικῆς αὐτοῦ καταστάσεως.

— Ἰδοὺ καὶ ἡ πρότασίς μου, τῷ λέγει ὁ Θεόδωρος μετὰ τὸ πρῶτον φαγητόν.

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην εἰσήρχετο ἡ θαλαμηπόλος φέρουσα ἐπὶ ὡραίου πινακίου ἐξαίσιον μικρὸν χοιρομέριον ψητὸν καὶ ὁ Περικλῆς ἀφήσας κατὰ μέρος τὴν πρότασιν, ἔρριψεν μέγα βλέμμα ἐπὶ τοῦ θελκτικῶς ἠδη ὀζοντος ἐδέσματος καὶ ἐν ταὐτῷ ἐπὶ τῆς ὡραίας μικρᾶς θαλαμηπόλου, ἥτις δὲν ἔλειψε νὰ τῷ μειδιάσῃ.

— Ἀγαπᾷς βλέπω τὰ καλὰ φαγητά, τῷ λέγει ὁ οἰκοκύρης.

— Ναί, ἀγαπῶ πάντοτε ὅ,τι εἶναι ὡραῖον, τῷ ἀπαντᾷ ὁ Περικλῆς.

— Αἴ, ἂν μὲ ἀκούσῃς καὶ δεχθῇς τὴν πρότασίν μου, τότε θὰ λάβῃς μέρος διαρκῶς εἰς τὴν τράπεζάν μου, ἐπιλέγει ὁ Θεόδωρος. Θὰ ἔχεις ἐπὶ πλέον καλὴν ἐνδυμασίαν καὶ χαρτζιλίκι.

Δὲν θέλω καλλίτερον πρᾶγμα ἀπ' αὐτὸ ἀπαντᾷ ὁ Θεόδωρος κατενθουσιασμένος.

— Καλῶς, δὲν ἀμφιβάλλω περὶ τούτου, ἀλλὰ ἄκουσε πρῶτον τὴν πρότασίν μου, τί θὰ σοὶ ζητήσω εἰς ἀντάλλαγμα.

— Δὲν μὲ μέλλει, ζήτησόν μου ὅ,τι θέλῃς.

— Ξεύρεις εἶμαι ἐπιστάτης τοῦ Μουσείου καὶ ἐπειδὴ ἔρχεται πολὺς κόσμος καὶ δὲν εὐκαιρῶ νὰ ἐκτελῶ ὅλας τὰς ἐργασίας, θὰ ἔρχεσαι νὰ μὲ βοηθεῖς.

— Εὐχαρίστως, ὅ,τι θέλεις.

— Θὰ σαρώνῃς καὶ θὰ καθαρίζῃς τὸ πάτωμα καὶ...

— Ἐγώ;

— Δηλαδὴ ὄχι σύ, θὰ ἐπιβλέπῃς τὴν γυναῖκα ὅπου καθαρίζει καὶ θὰ ἀλοίφεις τὸ πάτωμα ὕστερον μὲ κηρόν.

— Ἡ γυναῖκα....

— Ναί, βέβαια, δηλαδὴ θὰ ἐπιτρῇς τὴν καθαριότητα καὶ θὰ ἐπιβλέπῃς τὴν ἐργασίαν, διότι ἐγὼ τώρα ἔχω τόσας ἀσχολίας ὅπου δὲν εὐκαιρῶ. Καὶ νὰ σοῦ πῶ τὴν ἀλήθειαν, εἰς τὰς ἀρχὰς ἐγὼ ἔκαμνα αὐτὴν τὴν ἐργασίαν, διότι δὲν ἔβγαινα καὶ δὲν ἠτρεπόμουνα ὕστερον ἐπῆρα γυναῖκα καὶ τώρα ποὺ μεγάλωσα δὲν θέλω πλέον ν' ἀνακατόνομαι εἰς αὐτὴν τὴν ἐργασίαν, ἔχω ὑψηλότερα καθήκοντα, συγγράφω. Θὰ σοῦ δίδω τὰ ἔξοδα καὶ ἂν θέλῃς πέρνεις γυναῖκα ἂν δὲν θέλῃς καθαρίζεις μόνος σου τὸ μουσεῖον καὶ τὰ βάζεις στὴν τάξιν. Μ' ἐκατάλαβες;

— Μὲ τὸ παρακάνω καὶ εἶμαι πρόθυμος εἰς ὅλα.

— Ἄφερμ! λοιπὸν ἄμ ἔπος ἄμ ἔργον! Ἐγὼ θὰ ἑτοιμάζω τὴν ὕλην διὰ τὴν ἐφημερίδα καὶ θὰ καταγίνομαι εἰς ἱστορικὰς μελέτας καὶ σὺ θὰ καταγίνεσαι εἰς τὴν καθαριότητα.

— Βεβαίως, δηλαδὴ θ' ἀρχίσω καὶ ἐγὼ ἀπὸ τὰ μικρότερα καὶ θὰ ἀνεβαίνω πρὸς τὰ μεγαλείτερα.

— Εἶδε! καὶ ὑπουργός! καὶ θὰ τρώγεις πάντοτε ἐδῶ καὶ θὰ μένῃς μαζύ μου.

— Μάλιστα εὐχαρίστως δέχομαι, τοῦτο εἶναι τὸ κυριώτερον.

— Διατὶ τοῦτο εἶναι τὸ κυριώτερον;

— Αἴ, δὲν καταλαμβάνεις; ἀφοῦ θὰ τρώγω καὶ κοιμῶμαι καλῶς... Δὲν εἶναι αὐτὸ ἡ βάσις τῆς ζωῆς;

—Ἄ, βέβαια ἔχεις δίκαιον. Καὶ ἐπειδὴ βλέπω ὅτι ἔχεις καὶ φαντασίαν, καλὴν νὰ μοῦ γράφεις κάποτε κανὲν περίεργον.

Ὁ Περικλῆς μὴ προσέχων πλέον εἰς τὴν ὁμιλίαν, διότι περισσότερον τὸν ἐνδιέφερε ἡ καλοπέρασις, ἀπήντα πάντοτε καταφατικῶς ἕως ὅτου ἀπεχωρίσθησαν.

Τὴν ἐπαύριον ὁ Περικλῆς ἀνέλαβε τὴν ὑπηρεσίαν μετὰ πολλῆς εὐχαριστήσεως καὶ προθυμίας, εἰς τὰ γεύματα ἦτο τακτικώτατος, ἡ δὲ κυρία Πόκ ἦτις τὸν ἐπέβλεπε, μετὰ χαρᾶς ἀνήγγειλεν εἰς τὸν σύζυγόν της, ὅτι μετὰ πολλοῦ ζήλου καὶ ἀκριβείας ἐξετέλει τὰ καθήκοντά του καὶ μάλιστα, ὅτι ἐθαύμαζε τὸν πολὺν ζῆλον.

— Δὲν ἀμφιβάλλον περὶ τούτων, ἀπεκρίνετο ὑπέρχαρις ὁ Θεόδωρος. Εἶχον σκεφθῆ ὅτι ἠδύνατο καλλιστα καὶ δι' ἑαυτὸν καὶ δι' ἐμὲ νὰ χρησιμεύσῃ, μολονότι ἀπαιτεῖτο κάποια τόλμη καὶ αὐταπάρνησις διὰ νὰ ἐργασθῇ οὕτω τελεσφόρως.

— Οὔτε στιγμὴν δὲν χανει, προσέθετεν ἡ σύζυγος καὶ νομίζει τις, ὅτι ἐργάζεται μᾶλλον ἀπὸ εὐχαρίστησιν ἢ ἐκ συμφέροντος. Πρὸς ἐμὲ δὲ φέρεται τοσοῦτον εὐλαβῶς καὶ εὐγενῶς, ὥστε θὰ ἐνόμιζέ τις ὅτι εὑρίσκεται οὐχὶ πλησίον συζύγου φίλου του, ἀλλὰ μᾶλλον ἐνώπιον συζύγου ξένου καὶ ὄχι δεσπότου. Δὲν ἐπερίμενον ἀληθῶς τοιαύτην συμπεριφορὰν πρὸς μέ.

Ἐν τούτοις ὁ Περικλῆς ἐξακολουθεῖ τακτικῶς ἐργαζόμενος μετὰ θρησκευτικῆς εὐλαβείας ἐφαίνετο ὅτι πολὺ εὐχαριστεῖτο εἰς τὸν νέον οὗτον βίον του, ὅπου ἐντελῶς ἀπελάσετο τῶν βιωτικῶν στερήσεων. Πρὸς δὲ τὴν σύζυγον τοῦ φίλου του ἐτήρει ἀπόλυτον εὐλάβειαν, δὲν τὴ ὡμίλει ποσῶς, οὔτε ποτὲ ἀπευθύνετο πρὸς αὐτὴν, ἀλλὰ κάποτε πρὸς τὴν θαλαμηπόλον, νομίζων ὅτι ἡ θέσις του δὲν τῷ ἐπέτρεπε νὰ ἔχῃ σχέσεις παρὰ μόνον μὲ πρόσωπα τῆς τάξεώς του.

Τοσοῦτον δ' ἀφ' ἑτέρου ἐδείκνυε τὸν πρὸς τοὺς κυρίους του σεβασμὸν καὶ ἀφοσίωσιν, ὥστε πολλάκις προσφέρετο νὰ βοηθῇ καὶ τὴν ὑπηρέτριαν.

— Φαντασθῆτε ἔλεγεν ἡμέρᾳ τινὰ ἡ Κυρία πρὸς τὸν σύζυγόν της, εἶδον τὸν Περικλῆν σήμερον νὰ σαρώνῃ τὴν αὐλὴν ἀντὶ τῆς ὑπηρετρίας καὶ νὰ φέρῃ αὐτὸς τὰ ὀψώνια ἐκ τῆς ἀγορᾶς.

— Διὰ νὰ μὴ κουρασθῇ ἡ ὑπηρέτρια.

— Ὄχι, ἐπανέλαβεν ἡ σύζυγος ἀλλὰ διὰ νὰ δείξῃ τὴν μεγάλην ἀφοσίωσιν πρὸς τὴν οἰκίαν ὅπου ὑπηρετεῖ.

— Δὲν τὸ ἐννοῶ τοῦτο, ἐπεῖπεν ὁ Θεόδωρος. Αὐτὸ εἶναι βλακία.

— Ὄχι, ἐγὼ τὸ ἐννόησα, σὺ δὲν ἐκατάλαβες τίποτε;

— Ὄχι, τί τρέχει;

— *Πόσον σ' ἔνδρες εἶδε κουτί! Πρέπει νὰ σοῦ τὸ εἴπω;*

— Ἀφοῦ τὸ ἠννόησες.

— Φίλε μου, εἶνε ἀποτελίσματα ἔρωτος ἡ διαγωγή του αὐτή. Αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος πρέπει νὰ μὲ ἀγαπᾷ.

— Δὲν εἶναι δυνατόν!

— Ἡ εὐλάβειά του πρὸς ἐμέ, ἡ ἀπόλυτος σιωπή του, ἡ δειλία του καὶ ὅταν εἶναι ἀνάγκη νὰ μοῦ εἴπῃ τίποτε, ἡ ταπείνωσις τῶν ὀφθαλμῶν του...

— Ἴσως, ἀλλὰ βεβαίως ἡ συμπεριφορά σου δὲν θὰ τὸν ἐνθαρρυνῇ εἰς τοῦτο.

— Καὶ διὰ ποίαν μ' ἐκλαμβάνεις; μὲ αὐτὸν τὸν ξυπόλυτον!!.... Ἀλλὰ μὴ ξεπαζόμεθα καὶ ἂς ἐπωφεληθῶμεν τῆς ἀνεκτικοφαντασίας του.

Ὁ Θεόδωρος συνεμερίσθη τὴν γνώμην τῆς συζύγου του καὶ τὸ αὐτὸ ἑσπέρας ἵνα καταπραΰνῃ τὴν ταραχήν του, ἐδώρησε τῷ Περικλῆ τέσσαρα πεντόδραχμα.

Τὴν ἐπαύριον ὅμως τεῖς ἐπεφυλάσσετο ἔκπληκτος ὅλως καὶ παραδόξως ἔκπληξις. Πρὶν ἢ ὁ κ. Θεόδωρος ἐξέλθῃ τοῦ δωματίου του, εἰσέρχεται ἐσπευσμένως ἡ σύζυγός του καὶ τῷ λέγει:

— Αἴ, τί μαθες μὲ τὸν Περικλέτο σου;... ὥρτα μᾶς τὰ κατάφερε!.... τί μιώτατος ἀθρωπος!....

Τί ἔκαμε; τί;...

—Τί ἔκαμε; σὰν τί φανταζεσαι, νὰ ἔφυγε καὶ ἐπῆρε μαζύ του καὶ τὴν καμαριέρα...

— Τί; πῶς; πῆρε καὶ τὴν καμαριέραν; καὶ ποῦ πάνε;

— Καὶ τί θέλεις νὰ μάθῃς ποῦ πάνε, νὰ στὸν διάβολο....

— Καὶ τοὺ, εἶδες ποῦ ἔφυγαν;

—Πῶς νὰ τοὺς ἰδῶ; ἀφοῦ ἔφυγαν πρωΐ πρωΐ πρὶν σηκωθοῦμε. Αὐτοί Κύριέ μου τὰ εἶχαν πρὸ καιροῦ ψημένα καὶ ἀποφασισμένα. Σήμερον ἐσηκώθησαν εἰς τὰς τέσσαρας, καθένας τους ἐκράτει ἀπὸ ἕνα μεγάλο δέμα, ἐξύπνησαν τὴν ὑπηρέτριαν καὶ τῆς εἶπον. «Νὰ πῆς τῆς κυρᾶς ἄντα σηκωθῇ, ὅτι ἡμεῖς ἀγαπιόμαστε καὶ πᾶμε νὰ ζήσωμε εἰς ἄλλο μέρος» καὶ φύγανε.

Τί λές κυρὰ γυναῖκα; αὐτὸ εἶναι ἀπίστευτο πρᾶγμα. Ὁ Περικλῆς ἔκαμε τοιοῦτον τι; Αὐτὸς ὁ ἅγιος ἄνθρωπος ὡς μοῦ τὸν ὀνομάζες;

ΜΕ ΑΓΑΠΟΥΝ

— Ναί, αὐτὸς ἦτο διάβολος ὄχι ἅγιος καὶ ξέρεις καὶ τί ἄλλο ἔμαθον ἀπὸ τὴν ὑπηρέτριαν τώρα; Ὅτι ὁ Περικλῆς ἀγαποῦσε τὴν καμαριέρα ἀπὸ καιρὸν καὶ ὅτι ἐκεῖνο τὸ ἑσπέρας ὅπου τὸν εὗρες εἰς τὴν πόρταν, δὲν ἐπερίμενε σένα ἄλλ' αὐτὸ τὸ παλληκάριτσο...

— Χά, Χά, Χά, καὶ σὺ νομίζες ὅτι ἀγαποῦσε σένα. Τώρα καταλαμβάνω τὴν μεγάλην προθυμίαν του καὶ τὸν ζῆλον του.

— Τί γελᾶς παρακαλῶ;

— Ὅτι μᾶς ἠπάτησεν ἀμφοτέρους! Χά, Χά, Χά, Χά, Χά, Χά.... Χώ, Χώ, Χώ.

— Τὸν κακόν του τὸν καιρό.

Ρούς.

Η ΟΠΤΑΣΙΑ ΤΗΣ ΧΑΡΙΤΟΣ

Ἡ Χάρις ἐτανύθη σίκαθ' περίλυπος μέχρι θανάτου. Ἡ Ἴόλη, ἡ προσφιλὴς τῆς Ἰόλη, ἀνεχώρει διὰ τὴν κεγετώδη Ρωσσίαν.

Πρώτην φορὰν ἀπεχωρίζοντο οἱ δύο ἐξαδέλφαι.

Ἡ Ἴόλη, στερηθεῖσα τῆς μητρὸς αὐτῆς ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς γεννήσεώς της, εἶχεν ἀνατραφῆ ἀπὸ τῆς κοιτίδος μετὰ τῆς Χάριτος ὑπὸ τῆς μητρὸς τῆς τελευταίας ταύτης, ἥτις ἐτύγχανεν κόλφη τοῦ πατρός της. Οὗτος μεγαλέμπορος διαμένων εἰς Ρωσσίᾳ ἤρχετο κατ' ἔτος εἰς Ἀθήνας πρὸς ἐπίσκεψιν τῆς θυγατρός του καὶ διέμενεν ἐπί τινα χρόνον παρ' αὐτῇ. Ἀνεμένετο καὶ νῦν ὅτε ἐπιστολή του ἀφιχθεῖσα ἀνήγγειλεν εἰς τὴν Ἴόλην ὅτι ἠσθένει σοβαρῶς καὶ ὅτι ἐπιθυμεῖ νὰ μεταθῇ αὐτὴ πλησίον του.

Ἡ φιλόστοργος θυγάτηρ ἠτοιμάσθη παραυτὰ πρὸς ἀναχώρησιν, οὐχὶ ὅμως ἄνευ συντριβῆς καρδίας, διότι ἔμελλε νὰ στερηθῇ, τίς οἶδε ἐπὶ πόσον χρόνον, τῆς φιλτάτης της Χάριτος ἣν τόσον ἠγάπα καὶ παρ' ἧς τόσον ἠγαπᾶτο, ὥστε ἡ πρὸς ἀλλήλας ἀφοσίωσίς των εἶχε καταστῇ παροιμιώδης.

Ἀνεχώρησε τέλος μετὰ σπαρακτικὸν χωρισμὸν ἀφ' οὗ ὑπεσχέθη νὰ γράφῃ τακτικῶς εἰς τὴν ἐξαδέλφην της, καὶ ὅτε θὰ ἐπανήρχετο εὐθὺς ὡς ὁ πατήρ της ἀνερρώνυεν, ἡ δὲ Χάρις ἀπέμεινε μόνη καὶ τόσον τεθλιμμένη ὥστε ἡ μήτηρ της ἐφοβήθη περὶ τῆς ὑγείας της.

Ἡ πρώτη ἐπιστολὴ τῆς Ἴόλης ἔφερεν ἀντιπερισπασμὸν εἰς τὴν λύπην της καὶ εἰς τὴν μεταξὺ των ἀλληλογραφίαν εὗρισκεν ἀνακούφισιν, προσδοκῶσα ταχεῖαν ἐπάνοδόν της.

Πλὴν ἐπέπρωτο ὁλόκληρος θλιβερὰ ἑξαμηνία νὰ διαρρεύσῃ χωρὶς ἡ Ἴόλη νὰ ἐπανέλθῃ.

Ἠθέτησε λοιπὸν αὕτη τὴν ὑπόσχεσίν της;

Ποσῶς· Τὰ αἴτια τῆς βραδύτητος ταύτης ἦσαν ἀνεξάρτητα τῆς θελήσεώς της.

Ἡ ἀσθένεια τοῦ πατρός της ὑπῆρξε μακρὰ καὶ ἐπώδυνος. Ὅτε δὲ αὕτη ἐξέλιπεν ἦτο χειμὼν ἐκ τῶν φοβερωτέρων καὶ δὲν ἠδύνατο νὰ ταξειδεύσῃ ἀκινδύνως· ἑπομένως ἀνέβαλε τὴν ἀναχώρησίν της διὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἔαρος.

Οὕτω μίαν ἡμέραν καθ' ἣν καὶ ἡ φύσις ἐμειδία ἐν τῇ νέᾳ ἐαρινῇ στολῇ της καὶ ὁ οὐρανὸς ἀπήστραπτεν ὑπὸ τὸν κυανόχρουν μανδύαν του, ἡ Χάρις ἔλαβε τηλεγράφημα ἀγγέλον τὴν ἐξ Ὀδησσοῦ ἀναχώρησιν τῆς Ἴόλης κατευθυνομένης εἰς Ἀθήνας.

Ἡ νεαρὰ κόρη ἐγένετο τρελλὴ ἐκ χαρᾶς καὶ δὲν ἐγνώριζε πῶς νὰ διέλθῃ τὰς τέσσαρας ἡμέρας αἵτινες τὴν ἐχώριζον

ΤΑ ΑΓΑΠΩ

Μὴν ἀστειεύεσαι, παρακαλῶ μαζύ μου μὲ αὐτὸν τὸν παλληκάρι, τὸν μασκαρᾶν τὸν λωποδύτην ἄλλην φορὰν νὰ προσέχῃς τί ἀνθρώπους βάζεις εἰς τὸ σπῆτι σου.

— Χά, Χά, Χά,... Χά, Χά, Χά, Χώ, Χώ, Χώ.

ἀπὸ τὴν ποθητὴν στιγμὴν τῆς ἐπανόδου τῆς Ἰόλης, ὅπως αὐτὰ τῇ φανῶσι μικραί.

Τέλος ἔφθασεν ἡ ἐσπέρα τῆς παραμονῆς τῆς χαρμοσύνου ἡμέρας.

Τὴν ἑπομένην περὶ τὴν 10 τῆς πρωΐας τὸ ἀτμόπλοιον θὰ εἰσήρχετο εἰς τὸν λιμένα Πειραιῶς.

Ἡ Χάρις πλήρης χαρᾶς ἠσπάσθη τὴν μητέρα της καὶ κατεκλίθη ἐνωρὶς ἵνα ἡ νὺξ διέλθῃ τὸ ταχύτερον.

Ἡ μήτηρ της ἀπεσύρθη εἰς τὸν θάλαμόν της παρακείνον τοῦ τῆς θυγατρὸς αὐτῆς, καὶ ἀφ' οὗ ἀνέγνωσε σελίδας τινὰς εὐνουμένου αὐτῇ συγγραφέως, κατεκλίθη καὶ αὐτὴ καὶ ἀπεκοιμήθη.

Πόσος χρόνος εἶχε παρέλθῃ ἄγνωστον. Αἴφνης κραυγὴ σπαρακτικὴ ἀντήχησε εἰς τὴν σιγὴν τῆς νυκτὸς ἥτις ἐξήγειρε τὴν Καν Εὐκλείδου ἀποτόμως τοῦ ὕπνου της ἐξορμήσασαν αὐτομάτως εἰς τὸν θάλαμον τῆς θυγατρός της. Ἀλλ' ἐπὶ τῆς θύρας τούτου ἔμενε κεκθηλωμένη ἐξ ἐκπλήξεως καὶ φρίκης. Ἡ Χάρις ὀρθὴ πρὸ τῆς κλίνης της κάτωχρος καὶ ἐν ἀταξίᾳ ἔχουσα τὴν περικαλλῆ μέλαιναν κόμην της, ἱστήριζε τοὺς ἀπλανεῖς ὀφθαλμούς της ἐπὶ ἀοράτου σημείου ὡς ἀλλοφρονοῦσα.

Θεέ μου, ἀνέκραξεν ἡ μήτηρ της τί ἔχεις παιδί μου;

Ἡ νεᾶνις ἀκούσασα τὴν φωνὴν τῆς μητρός της ἀνεκίρτησε καὶ σπεύσασα πρὸς ἐκείνην ἐρρίφθη εἰς τὰς ἀγκάλας της κλαίουσα.

Ὦ μαμά μου! μαμά μου ἐταράλισε μετὰ λυγμῶν, δὲν θὰ τὴν ἐπανίδω πλέον τὴν Ἰόλην, ἀκούεις, δὲν θὰ τὴν ἐπανίδω αὐτὴν τὴν στιγμὴν πνίγετκι, τίς εἶδεν, ἴσως ἐπνίγη ἤδη, ὦ δυστυχία μου δυστυχία μου.

Ἡ κ. Εὐκλείδου ἠτένισεν ἔντρομος τὴν κόρην της ἐνόμισεν ὅτι αὕτη παρεφρόνησε.

Θεέ μου, ἐξηγήθητι τέκνον μου, δὲν σ' ἐννοῶ. Μήπως κανὲν κακὸν ὄνειρον σ' ἐτάραξε; Λέγε παιδί μου.

Ὦ ὄνειρον, εἶπε μετὰ πικροῦ μειδιάματος ἡ χάρις, ἐὰν ἦτο ὄνειρον! ἀλλ' ὄχι ὄχι! ἄκουσον τί μοι συνέβη.

Ἐκοιμώμην βαθέως ὦ! τί γλυκὺς ὕπνος ὅτε αἴφνης ἤκουσα νὰ μὲ καλοῦν διὰ τοῦ ὀνόματός μου, Χάρις, Χάρις. Ἐξύπνησα πάραυτα καὶ ἠμιεγερθεῖσα τῆς κλίνης μου περιέφερα τὸ βλέμμα μου εἰς τὸν θάλαμον ἴνα ἴδω τίς μὲ καλεῖ. Κατ' ἀρχὰς ἕνεκεν τοῦ ἡμίφωτος οὐδὲν εἶδον, ἀλλὰ κατόπιν ἐνδελεχοῦς ἐξετάσεως διέκρινα εἰς μικρὰν ἀπὸ τῆς κλίνης μου ἀπόστασιν, λευκήν τινα σκιὰν διαμένουσαν ἀκίνητον.

Περίτρομος ἠθέλησα νὰ κκλέσω βοήθειαν, ὅτι ἡ σκιὰ ἐκινήθη καὶ δι' ἐλαφρῶν καὶ βραδέων βημάτων ἦλθε πλησίον μου, καὶ τότε ἀνεγνώρισα, Θεέ μου μαντεύεις ποίαν, Μαμά, τὴν Ἰόλην!

Ἦτο ἐκείνη κάτωχρος, μὲ λυτὴν καὶ διάβροχον τὴν ὡραίαν χρυσῆν της κόμην, λεπτὴ καὶ διαφανὴς ὡς φάσμα.

Μοῦ φοβοῦ γλυκεῖα μου Χάρις, μοῦ εἶπε χαμηλοφώνως καὶ ἡ μελιχρὰ φωνή της ἦτο ἐλαφρὰ ὡς πνοὴ αὔρας, μὴ φοβοῦ εἶμαι ἐγὼ ἡ Ἰόλη σου ἡν φεῦ δὲν θὰ ἐπανίδῃς ἀγαπημένη μου χάρις.

Ταύτην τὴν στιγμὴν εὑρίσκομαι ἐντὸς τῆς θαλάσσης κινδυνεύουσα νὰ πνιγῶ.

Τὸ ἀτμόπλοιον ἐφ' οὗ ἐπέβαινον ἐναυάγησεν.

Ὑγίαινε προσφιλής μου Χάρις, ὑγίαινε!

Ἔβαλον κραυγὴν καὶ ἀνεπήδησα κάτω τῆς κλίνης μου ὅπως τὴν ἀναγκαλισθῶ, ἀλλ' ἐκείνη περιλύπως μειδιῶσα ὡς ἄγγελος τεθλιμμένος, ἐλεπτύνθη, ὠχρίσε καὶ ἐξηφανίσθη ἐν τῷ σκοτεινῷ.

Ὦ! ἰδού, ἰδού καὶ πάλιν ἡ Ἰόλη, ἀνέκραξεν ἡ Χάρις, τὴν βλέπεις μαμά μὲ καλεῖ μοῖ νεύει ὦ ἔρχομαι Ἰόλη μου νὰ σὲ βοηθήσω, ἔρχομαι!

Καὶ ὥρμησαν εἰς τὸ βάθος τοῦ δωματίου, ἀλλὰ μόλις ἔκαμεν ὀλίγα βήματα ἀφῆκε στεναγμὸν καὶ κατέπεσεν ἀναίσθητος.

Ἡ κ. Εὐκλείδου ἔντρομος καὶ τεταραγμένη κατώρθωσε μετὰ πολλοὺς ἀγῶνας νὰ ἐπαναφέρῃ τὴν κόρην της εἰς τὰς αἰσθήσεις της, ἀλλὰ σφοδρὸς πυρετὸς τὴν κατέκαιε καὶ ἦτο βεβυθισμένη εἰς εἶδος ἀλλοφροσύνης.

Τὴν ἑπομένην ἡμέραν φοβερὰν εἴδησιν ἔμαθεν ἡ μήτηρ τῆς Χάριτος.

Τὸ ἐκ Κων)πόλεως ἐρχόμενον ἀτμόπλοιον καταλειφθὲν ὑπὸ δεινῆς τρικυμίας εἶχε ναυαγήσῃ παρὰ τὸν Καφηρία μηδενὸς τῶν ἐπιβατῶν διασωθέντος.

Ἡ θλῖψις της ὑπῆρξεν ἀπερίγραπτος. Ἀφ' ἑνὸς εἶχεν ἀπολέσῃ διὰ θανάτου τόσον τραγικοῦ τὴν ἀνεψιάν της ἣν ὡς ἰδίαν θυγατέρα ἠγάπα, καὶ ἀφ' ἑτέρου ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν ἀνέμενε νὰ ἴδῃ ἐκπνέουσαν τὴν μόνην πολυφίλητον κόρην της, τὸ μόνον της τέκνον.

Ἡ Χάρις προσβληθεῖσα ἐξ ἐγκεφαλίτιδος εὑρίσκετο μεταξὺ ζωῆς καὶ θανάτου.

Ἡ κρᾶσις της ἐν τούτοις ἦτο ἰσχυρά, καὶ τῆς ἄκρας νεότητός της ἐλθούσης ἀρωγοῦ, ἡ νεᾶνις ἠδυνήθη ν' ἀνθέξῃ καὶ παρακάμψῃ τὸν κίνδυνον,

Οὕτω μετὰ εἰκοσαήμερον ἀδιάλειπτον πυρετὸν καὶ ἐντελῶς διανοητικὴν ἀναισθησίαν, μίαν ἡμέραν ὀλίγον πρὸ τῆς μεσημβρίας, ὁ πυρετὸς κατέπεσε καὶ ἡ Χάρις ἀνακτήσασα τὸ λογικὸν ἠνέῳξε τοὺς ὀφθαλμούς.

Ἡ μήτηρ της ἥτις ἀνέμενε τοῦτο κατόπιν συστάσεως τοῦ ἰατροῦ ἵστατο παρὰ τὴν κλίνην προσδοκῶσα μετὰ χαρᾶς ἀλλὰ καὶ φρίκης ταυτοχρόνως τὴν ἀνάληψιν τῆς ἀσθενοῦς, ὅότι ἀνελογίζετο τί ἤθελεν ἀπαντήσῃ εἰς τὴν Χάριτα ὅταν τὴν ἠρώτα περὶ τῆς δυσμοίρου Ἰόλης.

Ἐν τούτοις ἡ Χάρις ἀνοίξασα τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ μὴ προσέξασα εἰς τὴν παρουσίαν τῆς μητρός της, περιέφερεν αὐτοὺς μετ' ἐκπλήξεως εἰς τὸν θάλαμον καὶ εἶτα ἔρριψε τὸ βλέμμα της ἐπὶ τοῦ ὡρολογίου ὅπερ ἐδείκνυε 10ην καὶ ἡμίσειαν. Ὦ πόσον ἐβράδυνα νὰ ἐξυπνήσω ἐψιθύριζε διατί ἀρά γε. πῶς συνέβη τοῦτο;

Ἀ εἶσ' ἐδῶ μαμά, ἐξηκολούθησε, παρατηρήσασα τὴν μητέρα της κατ' ἐκείνην τὴν στιγμήν. Καλημέρα ἀλλὰ διατὶ λοιπὸν μὲ ἀφῆκες νὰ κοιμηθῶ τόσον πολύ; Νὰ ἰδού, τώρα ἔχω μίαν κόπωσιν φοβερὰν. Δὲν δύναμαι νὰ κινηθῶ. Παράδοξος ὕπνος. Ἀλλά, εἶπεν αἴφνης μετὰ μικρὰν σιγὴν, κάτι νομίζω μοῦ διαφεύγει θέλω νὰ ἐνθυμηθῶ κάτι τί καὶ δὲν δύναμαι νὰ συναρμόσω τὰς ἰδέας μου, ὦ! ἀνέκραξεν αἴφνης μετ' ὀργῆς ἀλλὰ τί ἔχω λοιπὸν ἰδοῦ εἰς τὸν ἐγκέφαλόν μου καὶ δὲν δύναμαι νὰ ἐνθυμηθῶ; Νομίζω ὅτι θὰ σπάσῃ ἡ κεφαλή μου.

Ἡ κ. Εὐκλείδου παρίστατο μετ' ἀγωνίας εἰς τὴν πάλην ταύτην τὴν μεταξὺ τῆς ὕλης καὶ τοῦ πνεύματος.

Ἡσύχασε παιδί μου, ἔσπευσε ν' ἀπαντήσῃ μὴν καταπονῇς τὸ πνεῦμά σου τὴν νύκτα εἶχες ὀλίγον πυρετὸν καὶ ἰδοὺ διατὶ εἶσαι οὕτω.

Ἀλλὰ ἀνεφώνησεν ἡ Χάρις διακόψασα τὴν μητέρα της ἀποτόμως, τώρα ἐνθυμοῦμαι σήμερον πρόκειται νὰ ἔλθῃ ἡ Ἰόλη· ὦ ἄλλα θὰ ἦλθε τώρα εἶναι δεκάτη καὶ ἡμίσεια, δὲν εἴμεθα εἰς Πειραιὰ νὰ τὴν ὑποδεχθῶμεν, ἀλλ' εὑρίσκομαι ἀκόμη ἐπὶ τῆς κλίνης, ὦ θεέ μου, μὰ τί ἀδιαφορία εἶνε αὐτή, μαμὰ ἔπρεπε δι' ὀλίγον πυρετὸν νὰ μὲ ἀφήσῃς νὰ κοιμῶμαι ἐν ᾧ ἔπρεπε νὰ σηκωθῶ ἐνωρὶς καὶ νὰ κατέλθωμεν εἰς Πειραιὰ; Τί θὰ σκεφθῇ δι' ἐμὲ ἡ Ἰόλη;

Ἀλλὰ θὰ μὲ συγχωρήσῃ εἶνε τόσον καλή. Καὶ τώρα, ἂς ἐνδυθῶ ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν θὰ φθάσῃ. Πόσον, πόσον εἶμ' εὐτυχής!...

Ἡ κ. Εὐκλείδου δὲν ἠδύνατο τὰ κρατήσῃ τὰ δακρυά της.

Δὲν πρέπει νὰ σηκωθῇς παιδί μου, δὲν εἶσαι εἰς θέσιν, ἡσύχασε.

Καὶ νὰ μὲ εὕρῃ ἐπὶ τῆς κλίνης ἡ Ἰόλη, ἀλλὰ θὰ τρομάξῃ, μαμά, θὰ τρομάξῃ ἄφες με νὰ σηκωθῶ.

Ἀλλ' ἰδοὺ νομίζω ὅτι ἀκούω τροχοὺς ἁμάξης, ναί, ναί, ἰδοὺ πλησιάζει, νὰ ἰστάθῃ, ἄ! εἶναι ἡ Ἰόλη καὶ τώρα εἶναι πολὺ ἀργὰ διὰ νὰ σηκωθῶ.

Πραγματικῶς ἅμαξα εἶχε σταθῇ πρὸ τῆς οἰκίας, ἀλλ' ἡ κ. Εὐκλείδου φρονοῦσα ὅτ' εἶναι τοῦ ἰατροῦ οὐδεμίαν ἔδωκε

προσοχὴν ἀλλὰ συντετριμμένη ἐκ τοῦ ἄλγους διέμενεν ἀκίνητος καὶ κατηφής.

Αἴφνης θόρυβος ἐλαφρῶν καὶ ταχέων βημάτων ἠκούσθησαν ἀπὸ τῆς κλίμακος καὶ παραχρῆμα ἡ θύρα τοῦ θαλάμου ἠνοίχθη ὁρμητικῶς καὶ ἐπὶ τοῦ κατωφλίου ἐνεφανίσθη περικαλλεστάτη νεάνις ξανθὴ καὶ αἰθερόπλαστος ὡς αἱ παρθένοι τοῦ Ῥαφαήλ.

Ἰόλη! ἀνεφώνησεν ἡ Χάρις καὶ ἐπήδησεν κάτω τῆς κλίνης ἀσταραμίλλως ὡραία, μεθ' ὅλην τὴν ἰσχυότητά της, ὑπὸ τὰ μεταξῶδη κύματα τῆς μαύρης κόμης της ἥτις ἔπιπτεν ἐν θελκτικῇ ἀταξίᾳ περὶ τὸ περικαλλὲς ὠχρὸν πρόσωπόν της, ἅπερ κατηυγάζον οἱ ἐκ χαρᾶς λάμποντες παμμέλανες ὀφθαλμοί της.

Ἡ Ἰόλη ὠρμησε πρὸς αὐτὴν καὶ αἱ δύο νεάνιδες ἠνώθησαν ἐν θερμῷ καὶ περιπαθεῖ ἐναγκαλισμῷ, ἐν ᾧ καὶ ἡ κ. Εὐκλείδου ἄναυδος ἐκ τῆς ἐκπλήξεως εἶχε τὴν ἀκινησίαν ἀγάλματος.

Τί λοιπὸν εἶχε συμβῇ; Ἡ Ἰόλη μόνη εἶχεν ἐπιζήσῃ ἐκ τοῦ ναυαγίου σωθεῖσα ὡς ἐκ θαύματος.

Ὅτε εὑρέθη ἐπὶ τοῦ ὕδατος, ἀνατραπείσης τῆς μεγάλης λέμβου τοῦ πλοίου ἐφ' ἧς πάντες οἱ ἐπιβάται ἐπέβαινον, ἀφ' οὗ τὸ κύτος ἐπλημμύρα ὕδατος, ἡ Ἰόλη νομίσασα ὅτι ἤγγικεν ἡ τελευταία της στιγμὴ, ἀπηθύνυε πάσας τὰς σκέψεις της πρὸς τὴν προσφιλῆ κόρην ἥτις τὴν ἀνέμενε καὶ τὰ χείλη της ἐψιθύριζον. Χάρις γλυκεῖα μου Χάρις ὑγίαινε δὲν θὰ σ' ἐπανίδω· τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἀκριβῶς εἶχεν ἴδῃ ἡ Χάρις αὐτὴν ἐν ὑπτασίᾳ τότε καὶ ἐν ᾧ εἶχεν ἀρχίσῃ ἤδη νὰ βυθίζεται ἡ χεὶρ της συνήντησεν αἴφνης τεμάχιον ξύλου ἀποσπασθὲν ἀπὸ τῆς πλευρᾶς τοῦ πλοίου.

Δι' ὑπερανθρώπου ἀγῶνος κατώρθωσε νὰ προσηλωθῇ ἐπ' αὐτοῦ καὶ οὕτω ἀνῆλθε καὶ πάλιν ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης. Τὰ κύματα μανιωδῶς πρὸς ἄλληλα παλαίοντα ἠλέσφενδόνιζον τῆδε κακεῖσε ὡς τεμάχιον ἀχύρου καὶ τέλος ἤθελεν εὕρῃ τὸν τάφον εἰς τὸν πυθμένα τῆς θαλάσσης ἐὰν μὴ κῦμα ὀγκοδέστατον καὶ ἀγριώτερον τῶν ἄλλων δὶν τὴν ἔρριπτεν ἐπὶ τῆς ἀκτῆς νησυδρίου τινός.

Ἐκεῖ τὴν εὗρεν ἡμιθανῆ ἐκ τοῦ ψύχους καὶ τῆς ἀγωνίας τὴν ἑπομένην πρωΐαν πτωχὸς ἁλιεὺς ὅστις τὴν μετέφερεν εἰς τὴν μικράν του καλύβην ἔνθα τῇ βοηθείᾳ τῆς συζύγου του τῇ προσέφερε τὰς πρώτας βοηθείας.

Φοβερὰ περιπνευμονία ἐπακολούθησε συνεπείᾳ τῆς ψύξεως ἣν εἶχεν ὑποστῇ.

Ἐπὶ δεκαπέντε ἡμέρας ἐπάλαισε μεταξὺ ζωῆς καὶ θανάτου, ὡς ἐκ θαύματος διασωθεῖσα διὰ μόνης τῆς περιθάλψεως τῶν καλῶν ἐκείνων ἀνθρώπων.

Μόλις ἠδυνήθη νὰ σταθῇ εἰς τοὺς πόδας της ἔσπευσε νὰ ἔλθῃ εἰς Ἀθήνας ἀφ' οὗ ἀντήμειψε τοὺς σωτῆρας της δι' ὅσων χρημάτων ἔφερεν ἐπὶ τοῦ χρηματοφυλακίου της εὑρεθέντος ἐπί τινος θηλακίου τῆς ἐσθῆτός της.

Πάραυτα ἐτηλεγράφησαν εἰς τὸν πατέρα της τὴν χαρμόσυνον εἴδησιν. Οὗτος, ὅστις ἀφ' ἧς ἐποχῆς ἔμαθε τὸ ναυάγιον τοῦ πλοίου ἐφ' οὗ ἐπέβαινεν ἡ κόρη του, ἦτο ἠμιπαράφρων ἐκ τοῦ ἄλγους ὀλίγου δεῖν ἀπέθνησκεν ἐκ χαρᾶς λαβὼν τὴν ἀνέλπιστον εἴδησιν.

Ἔσπευσε νὰ ἔλθῃ εἰς Ἀθήνας ὅπως θλίψῃ εἰς τὰς ἀγκάλας του τὴν νεκρανασταθεῖσαν κόρην του καὶ μηδέποτε πλέον χωρισθῇ ἀπ' αὐτῆς.

30,000 δρχ. σταλεῖσαι εἰς τὸν πτωχὸν ἁλιέα τῇ βοηθείᾳ τοῦ πείου ἐσώθη ἡ γλυκεῖα Ἰόλη ἐξησφάλισαν ζωὴν ἄνετον αὐτῷ.

Καὶ αἱ δύο ἐξαδέλφαι ἀλληλολατρευόμεναι ἐν μέσῳ τοῦ πατρὸς τῆς μιᾶς καὶ τῆς μητρὸς τῆς ἑτέρας ἔζησαν εὐτυχεῖς.

Ἡ Χάρις οὐδέποτε ἐλησμόνησε τὴν παράδοξον ὀπτασίαν της, ἢ μᾶλλον τὴν τηλεσθησίαν της.

Ξανθίππη Ι. Καλοστύπη.

ΟΙ ΝΑΥΑΓΟΙ

«Ἀϊ Νικόλα βόηθα μας
καὶ ρίξε μας σὲ μ' ἄχρη ν
δυὸ ναυαγοὶ φωνάζανε
χύνοντας μαῦρο δάκρυ.
«Ἀϊ Νικόλα βόηθα μας
λυτήσου τὰ παιδιά μας
κόρφανεμένα κι' ἔρημα
σκὰ τρυφερ' ἀγκαλιά μας,
δὲν θὰ ξανάρθουν τὰ φτωχὰ
μὲ τὴ γλυκειὰ μορφή τους
νὰ μᾶς θωπεύσουν, ἅγιε μου
μ' ἐκεῖο τ' ἀγνό φιλί τους.
Ἀϊ Νικόλα, τοῦ βορειᾶ
πᾶς του νὰ σταματήσῃ
ποὶν τ' ἄγριο του τὸ φύσημα
σὰν λιανοκέρι σβύσῃ
τὴ μὸν' ἐλπίδα πῶχουμε
ἀϊ Νικόλα οἱ μαῦροι
κι' ὁποῦ κοντεύει, ἅγιε μου
τὸν τάφο της γιὰ ναύρῃ
μὲς στοῦ πελάγου τὸ βυθὸ,
κεῖ νἄχῃ μόνο μνῆμα,
τσ' ἀγριωμένης θάλασσας
τὸ σαρκοφάγο κῦμα.....
Ὅπως μουγκρίζει σ' ἔρημα
λιοντάρι πεινασμένο
καὶ τριγυρίζ' ἐδῶ κι' ἐκεῖ
μὲ ματ' ἀγριωμένο,
ἔτσι κι' ἐκεῖνη τὴ στιγμὴ
ἕνα πελώριο κῦμα
τρυγύριζ' ἀνυπόμονο
ναύρῃ κ' ἐκεῖνο θῦμα.
Πότε βυγνόνταν ἀπὸ 'δῶ
ποτ' ἀπὸ 'κεῖ μ' ἀνάρα
λὲς κ' ἤθελε νὰ 'κδικηθῇ
προγονικὴ κατάρα.
Βλέπει τοὺς μαύρους ναυαγοὺς
σβυσμένους ἀπ' τὸ κρύο
τοῦ παγομένου τοῦ βορειᾶ,
καὶ σᾶν ὀμὸ θηρὶο
χύνετ' ἀπάνω τους μὲ μιᾶς
καὶ μ' ἀγριωμένο πάθος
τοὺς στέλνει γιὰ ν' ἀναπαυθοῦν
ς' τσὴ θάλασσας τὸ βάθος
Κι' ἐκεῖν' οἱ μαῦροι κάταχνοι
κι' ἀδερφαγκαλιασμένοι,
στέλνουνε τὸ στερνὸ φιλὶ
στὴ μάνα ποῦ προσμένει,
ἡ δύστυχ' ἀνυπόμονη,
κεῖ κάτου στ' ἀκρογιάλι,
στὴ μηντρικὴ της ἀγκαλιὰ
νὰ τὰ θερμάνῃ πάλι...
Κι' ἐνῷ στὴν καταγάλανη
τῆς νύφης τὴν ἀγκάλη
μ' ἀπελπισιᾶς χαμόγελο
πηαίναν ἀγάλι - γάλι,
ἕνα κατάλευκο πουλὶ
'πὸ 'κάνω τους πετᾶει
καὶ μὲ τσ' ἀγναῖς φτεροῦγες του
τοὺς νεκροχαιρετᾶει.
Τὸ δλέπουνε μέ τὸ θολὸ
τὸ μάτι τους καὶ κλαῖνε,
καὶ μὲ τρεμοσβυστὴ φωνὴ
περίλυποι τοῦ λένε:
«Πουλὶ τρέχα στὴ μάνα μας
καὶ πὲς της, πῶς πὸ κῦμα
θάχουμ' αἰώνιο σύντροφο
θάχουμ' αἰώνιο μνῆμα».

Ἐν Ἀθήναις τῇ 15η Μαΐου 1898.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΙΑΣ. ΔΡΑΚΟΥΛΗΣ

ΑΛΗΘΕΙΑΙ

Φύσει ὁ ἄνθρωπος ποθεῖ τὴν ἀθανασίαν τῆς ὑπάρξεώς του.

Ἡ φιλοχρηματία καθιστᾷ πλούσιον τὸν ἄνθρωπον, ἀλλ' ὄχι καὶ ἔνδοξον.

Ὁ πνευματώδης ἄνθρωπος τέρπεται ἐκ τῆς ἀναπτύξεως τοῦ πνεύματός του διότι καθίσταται ἐνάρετος.

Ἡ πνευματικὴ ἀνάπτυξις καθίστησι τὸν ἄνθρωπον ἀγαθὸν καὶ εὐαίσθητον.

Αἱ πνευματικαὶ τέρψεις ἀποκτῶνται διὰ τῶν διδακτικῶν θεαμάτων, τῆς μουσικῆς, τῆς ἀναγνώσεως καὶ τῆς ἀκροάσεως.

Ὁ ἄνθρωπος εἶναι ἀληθῶς εὐδαίμων, ὅταν τό τε σῶμα καὶ τὸ πνεῦμα τέρπωνται ταὐτοχρόνως.

Ἡ φιλοδοξία παρέχει τέρψιν μεμιγμένην μετὰ ταραχῆς καὶ ἀνησυχίας.

Ὁ πλούσιος ὑλικῶς καθίσταται φιλόδοξος καὶ κενόδοξος.

ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΗΣ ΚΑΡΔΙΑΣ

Ἀπ' τὴ λάμψι ποὺ χύνει

Ξεφεύγουν ἀπ' τό ἄπειρο τ ἀστέρια μὲ μιά θία
κοὶ πέφτουνε ἀδιάκοπα καὶ χάνουντσι καὶ σβύνουνε
κι' ὁ κόσμος στέκει σὰ χαζός, δὲν ξέρει τὴν αἰτία
πῶς σβύνουν ἀπ' τὴ λάμψι τά μάτια της ποὺ χύνουνε.

Μίλτων

Στὴ καρδιά μου

Θυμᾶμαι.... κι' ἕνας πόνος κρυφὸς μὲ θανατόνει.
Καλλίτερα καρδιά μου καὶ σὺ νἆχες μιὰ γλῶσσα
νὰ λές μέσ' τὸ κοῦμό σου τά βάσανα τά τόσα
Ἡ σιγαλιὰ ποὺ κρύδεις βαθειὰ δὲ σὲ πληγόνει;

Ἂν βρίσκης στ' ἀναστέναγμα γλυκειὰ παρηγορία
γιὰ σένανε ποὺ εἶδες καιροὶ εὐτυχισμένοι
τί θέλεις νειότη νἆχης καρδιὰ μου μαυρισμένη
Μιὰ ὥρα κλεῖσ' ἀρχήτερα. Πικρά τά γεραστειά.

Μίλτων.

ΩΦΕΛΙΜΟΙ ΓΝΩΣΕΙΣ

Τὸ ἀνάστημα τοῦ σώματος.

Κατὰ τὰς νεωτέρας φυσιολογικὰς παρατηρήσεις ἡ αὔξησις τοῦ ἀνθρωπίνου ἀναστήματος συντελεῖται κατὰ τὰς ἀκολούθους συνθήκας.
Ἀπὸ τῆς γεννήσεως μέχρι τοῦ 1ου ἔτους τῆς ἡλικίας αὐξάνεται κατὰ 20 ἑκατ.

Ἀπὸ	τοῦ	1	ἔτους	μέχρι	τοῦ	2	»	3	»
»	»	2	»	»	»	4	»	5	»
»	»	4	»	»	»	8	»	15	»
»	»	8	»	»	»	14	»	30	»
»	»	14	»	»	»	16	»	5	»
»	»	16	»	»	»	17	»	4	»
»	»	17	»	»	»	20	»	10	»
»	»	20	»	»	»	24	»	4	»
						ἤτοι μέτρα		1,06	

Κανονικὸν ὕψος τοῦ σώματος, ὅτε σταματᾶ.

Ἡ ἀϋπνία

Ἡ ἀϋπνία προέρχεται συνήθως ἐκ τοῦ νευρικοῦ ἐρεθισμοῦ τοῦ ἐγκεφάλου, συνεπείᾳ νευρικῶν παραχῶν καὶ πολλῶν σκέψεων καὶ ἐργασίας, ὡς συμβαίνει εἰς τοὺς πλουσίους καὶ τοὺς πολυασχόλους καὶ ἐπιχειρηματίας, οἵτινες ἀναγκάζωνται διαρκῶς νὰ σκέπτωνται περὶ τῶν ὑποθέσεών των. Ἐπίσης ἀϋπνία ἐπέρχεται καὶ ὅταν ψυχρανθῶσιν οἱ πόδες ἢ πῆχύς τις καφὲ ἢ τέϊον, χωρὶς νὰ εἶναι συνεπεισμένος εἰς τὰ ποτὰ ταῦτα, ὡς καὶ ὅταν καταλαμβάνεται ὑπὸ σφοδρῶν πόνων ἢ καταγίνεται εἰς ἐνδιαφέρουσαν ἐργασίαν, χαρτοπαίγνιον, παρακμὴν πλησίον κινδυνεύοντος προσφιλοῦς ὄντος, νεκροῦ κτλ.

Ἡ ἀϋπνία αὕτη θεραπεύεται διὰ περιπάτου, ταξειδίων, διασκεδάσεως καὶ τερπνῆς ἀπασχολήσεως, ἐν ἀνάγκῃ δὲ διὰ τῆς χρήσεως ὑπνωτικῶν φαρμάκων.

Ὑπῆρχεν ἐν Ἀμερικῇ πλούσιός τις, ὅστις ἐπὶ ἓξ ὁλοκήρους μῆνας δὲν ἠδυνήθη νὰ κοιμηθῇ, χωρὶς νὰ αἰσθανθῇ διάθεσιν πρὸς ὕπνον.

Ἡ ἀϋπνία εἶναι ἐπιβλαβὴς πάντοτε, ἰδίως ὅταν προέρχεται ἐξ ἠθικῶν αἰτίων, ὡς καὶ ὁ πολὺς ὕπνος ὅταν προέρχεται ἐξ ἀσυνήθους ἀφορμῆς.

Ὁ Ἱπποκράτης σχετικῶς λέγει:

«Τὸν νῆστιν ὁ ὕπνος ἰσχναίνει καὶ ψυχραίνει, ὁ δὲ μακρὸς ὕπνος κενώνει τὸ σῶμα ἐκ τῶν ὑγρῶν αὐτοῦ καὶ τὸ ἐξασθενεῖ. Τὸν δὲ ἔχοντα πλήρη τὸν στόμαχον, ὁ ὕπνος φέρει θερμότητα καὶ ἡ τροφὴ ὠφελεῖ κρὸς θρέψιν. Ἐὰν δέ τις περιπατήσῃ πρὸ τῆς ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου καὶ εἶτα κοιμηθῇ, ὁ ὕπνος οὗτος ἰσχναίνει τὸ σῶμα.

ΤΟ ΜΟΝΟΝ

ΚΑΤΑΛΛΗΛΟΝ ΔΩΡΟΝ

ΕΙΝΕ

ΟΙ ΗΜΕΡΟΔΕΙΚΤΑΙ

ΤΩΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ

ΑΝΕΣΤΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ

ΤΡΕΞΑΤΕ! ΤΡΕΞΑΤΕ!

ΠΡΙΝ ΕΞΑΝΤΛΗΘΩΣΙΝ

ΚΩΝ. Φ. ΣΚΟΚΟΥ

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ

ΤΟΥ

1900

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΝ, ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΙΚΟΝ ΚΑΙ ΓΕΩΦΙΟΓΡΑΦΙΚΟΝ

ΤΟΜΟΣ ΙΕ^ος — ΕΤΟΣ ΙΕ^ος

Ὁ ἐφετεινὸς τόμος τοῦ λαμπροῦ καὶ πανελληνίου φήμης

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΥ ΣΚΟΚΟΥ ΤΟΥ 1900

εἶνε ἐξόχως ἐπιτυχής, ὁ τελειότερος καὶ πλουσιώτερος τῆς ὅλης σειρᾶς. Φαντασθῆτε πλέον τί πλοῦτος, τί ποικιλία, τί εὐφυΐα καὶ χάρις καὶ αἶσθημα περικλείεται εἰς τὸν τόμον τοῦ 1900, ἀφοῦ οἱ προηγούμενοι κρίνονται ὡς ἀμίμητοι καὶ ἀπαράμιλλοι, θαυμάσιοι εἰς τὸ εἶδός των.

Εἰς τὸ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ ΣΚΟΚΟΥ ΤΟΥ 1900 ἐξεικονίζεται καὶ πάλιν ἐν σμικρῷ ἡ σύγχρονος ἐν Ἑλλάδι λογοτεχνία.

Ἀποτελεῖται ἀπὸ 450 πυκνάς, κομψὰς καὶ χαριτωμένους σελίδας Κοσμεῖται δι' 60 πράγματι καλλιτεχνικῶν εἰκόνων καὶ γελοιογραφιῶν εὐφυεστάτων. Περιέχει δὲ ὑπὲρ τὰ 130 θέματα καὶ διατριβὰς ποικίλης φύσεως:—διηγήματα, ποιήσεις, ἠθογραφίας, κοινωνικὰς μελέτας, ἱστορικὰς πραγματείας, κωμῳδίας, μονολόγους, λαογραφίας, ὁδοιπορικὰς ἐντυπώσεις, σκαλαθύρματα, ἐπιγράμματα, ἀνέκδοτα, σατυρικὰ παίγνια, γνώμας, σκέψεις, συμβουλάς, βιογραφήματα, καὶ ἐν γένει ὅ,τι εὐφυὲς καὶ χαρίεν, δυνάμενον νὰ διεγείρῃ τὸ ἐνδιαφέρον, τὴν σκέψιν, τὴν φαντασίαν, τὸ αἴσθημα.

Συνεργᾶται εἰσὶ καὶ ἐφέτος περὶ τοὺς 50—ὅλη ἡ λαμπὴ ἡ φάλαγξ τῶν ἐν Ἑλλάδι κορυφαίων ποιητῶν καὶ πεζογράφων.

Διὰ τὴν ἀπόκτησιν τοῦ θαυμασίου

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΥ ΣΚΟΚΟΥ ΤΟΥ 1900

χάριν τῶν ἀπανταχοῦ φίλων καὶ ἀνταποκριτῶν τῆς «Φύσεως» ἀναδεχόμεθα τὴν ἀποστολὴν αὐτοῦ εἰς πάντας ἐμβάζοντα ἡμῖν τὸ ἰσότιμον

Φρ. χρ. 1 διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν